

Avantprojecte de Llei de participació ciutadana

Índex

Exposició de motius	3
Títol I. Disposicions generals	10
Capítol I. Objecte, finalitats i àmbit d'aplicació	10
Article 1. Objecte	10
Article 2. Finalitats de la llei	10
Article 3. Àmbit d'aplicació	12
Capítol II. Principis i titulars del dret de participació	12
Article 4. Principis informadors.....	12
Article 5. Titulars del dret de participació ciutadana	13
Article 6. Exercici del dret de participació.....	13
Títol II. Compromís institucional, impuls i requisits per a la participació ciutadana	14
Capítol I. Compromís institucional amb la participació ciutadana	14
Article 7. Elements essencials de compromís institucional.....	14
Article 8. Planificació estratègica de la participació ciutadana.....	14
Article 9. Efectes de la participació ciutadana	15
Capítol II. Impuls de la participació ciutadana	15
Article 10. Impuls de la participació	15
Article 11. Impuls preceptiu de la participació ciutadana	16
Article 12. Garanties per a l'impuls de la participació ciutadana.....	16
Article 13. Suport al món local.....	17
Capítol III. Requisits per a l'impuls de la participació	17
Article 14. Límits del debat.....	17
Article 15. Comunicació i difusió	17
Article 16. Comissió de seguiment o grup motor.....	18
Article 17. Igualtat d'accés a la participació	18
Article 18. Mesures de conciliació i inclusió	18
Títol III. Iniciativa, modalitats i fases de la participació	19
Capítol I Iniciativa per promoure les modalitats de participació	19
Article 19. Iniciativa institucional i iniciativa ciutadana.....	19

ESBORRANY

Article 20. Iniciativa ciutadana.....	20
Article 21. Normes especials sobre la iniciativa ciutadana.....	20
Capítol II. Modalitats de participació.....	21
Article 22. Les modalitats de participació ciutadana.....	21
Article 23. Modalitats de caràcter estable.....	21
Article 24. Modalitats de caràcter temporal.....	22
Article 25. Modalitats segons l'accés de les persones participants.....	23
Article 26. Singularitats de les modalitats de selecció per sorteig.....	23
Capítol III. Fases de les modalitats de participació ciutadana.....	24
Article 27. Estructura de les modalitats de participació.....	24
Article 28. Fase de planificació.....	24
Article 29. Convocatòria.....	24
Article 30. Fase de presentació de propostes.....	25
Article 31. Fase de de tancament.....	25
Article 32. Fase de retorn.....	26
Article 33. Seguiment dels resultats.....	26
Títol IV. Recursos i infraestructures per a la participació.....	27
Capítol I. Recursos per a la participació ciutadana.....	27
Article 34. Organització.....	27
Article 35. Recursos humans.....	27
Article 36. Recursos econòmics.....	28
Article 37. Informació i dades obertes.....	28
Capítol II. Infraestructures.....	28
Article 38. Infraestructures físiques.....	28
Article 39. Infraestructures digitals.....	29
Article 40. Mapa d'actors per a la participació.....	29
Títol V. Foment de la participació i innovació democràtica.....	30
Capítol I. Foment de la participació.....	30
Article 41. Foment de la participació al sistema educatiu.....	30
Article 42. Participació en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics.....	30
Capítol II. Innovació.....	31
Article 43. Promoció de la innovació.....	31
Article 44. Recerca sobre participació.....	31

ESBORRANY

Article 45. Espais de deliberació i cocreació.....	31
Títol VI. Sistema de garanties i avaluació.....	31
Capítol I. Sistema de garanties.....	31
Article 46. Actuacions de la comissió de seguiment o grup motor	31
Article 47. Publicitat dels incompliments.....	32
Article 48. Actuació del Síndic de Greuges	32
Capítol II. Avaluació de l'aplicació de la llei.....	33
Article 49. Avaluació de les polítiques públiques de participació ciutadana	33
Article 50. Subjectes i competència per avaluar la llei	33
Article 51. Informe d'avaluació	33
Disposició addicional.....	33
Disposició transitòria.....	34
Disposició derogatòria.....	34
Disposició final.....	35

Exposició de motius

I

La participació ciutadana té múltiples expressions i totes elles contribueixen a enfortir la qualitat democràtica de les institucions i del país. Algunes de les formes de la participació ciutadana, com ara el dret de sufragi actiu i passiu, l'exercici del dret de reunió i manifestació, el dret d'associació o la participació directa, a través de referèndums, gaudeixen de la màxima garantia constitucional, la categoria de dret fonamental, perquè són inherents a un sistema democràtic i de dret. A més de les vies tradicionals, els últims anys també ha proliferat la pràctica d'altres formes de participació ciutadana, pròpies d'una democràcia participativa o característiques d'una societat democràtica avançada: les consultes populars, els consells de participació o els processos participatius, com ara les assemblees ciutadanes, els fòrums ciutadans, etc. Són aquestes formes de participació, emparades en els articles 4.2, 43.1 i 122 de l'Estatut d'autonomia, les quals són objecte d'aquesta llei, deixant al marge les consultes populars que, per les seves particularitats i garanties específiques, resten

ESBORRANY

regulades a la Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana.

La cultura de la participació ciutadana s'està introduint paulatinament en l'activitat ordinària de les administracions públiques juntament amb altres mecanismes de bon govern i govern obert, com ara, la transparència, l'accés a la informació i la integritat pública, que permeten disposar de la màxima informació i poder confiar en les institucions, d'acord amb les previsions de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. D'altra banda, l'aprofundiment en els drets de participació està generant un empoderament de la ciutadania en la seva relació amb els agents públics, amb demandes creixents d'una major presència en els processos de presa de decisions i fins i tot d'avançar cap a la cocreació de polítiques públiques i la cogestió públicociutadana d'equipaments i espais públics. És a dir, l'impacte de la participació és bidireccional, atès que suposa un canvi de paradigma en l'elaboració, implementació i avaluació de polítiques públiques per part de les administracions, però també dels drets i deures de la ciutadania pel que fa al seu paper actiu i implicació en els assumptes d'interès general.

Lluny de tractar-se de fenòmens aïllats o puntuals, els darrers anys, la Generalitat de Catalunya ha impulsat múltiples espais de participació, estables i temporals, en els quals la ciutadania ha pogut incidir sobre diferents temàtiques en el marc de l'elaboració de diferents polítiques públiques i textos normatius. També nombrosos ajuntaments han impulsat processos participatius sobre diferents àmbits, que han permès que la ciutadania tingui espais institucionalitzats de reflexió i deliberació a escala local, així com un canal més d'interlocució amb l'Administració i per a la presentació de propostes. Aquests espais de participació, sumats a d'altres que no són institucionals, com poden ser les associacions o plataformes ciutadanes i veïnals, generen un teixit social i cultural ric, compromès i crític que convé reconèixer i promoure.

II

Malgrat els avenços en l'impuls de la participació ciutadana per canals institucionals, en nombroses ocasions, encara es reproduïxen pràctiques que no són idònies per l'obtenció d'uns resultats útils i de qualitat, desincentiven la participació, incideixen en la deslegitimació de les institucions i contribueixen a generar desafecció política. De vegades, les administracions no planifiquen les polítiques de participació, s'impulsa la participació per adoptar decisions poc rellevants i s'omet en qüestions estratègiques; s'utilitza com a via de legitimació de decisions ja preses o com a canal de publicitat institucional. En altres casos, no es duu a terme un retorn motivat a les aportacions de la ciutadania ni es vetlla per la seva traçabilitat al llarg de tota la política pública; en definitiva, no es fa una rendició de comptes. Tampoc no hi sol haver un òrgan que garanteixi els drets de les persones participants ni s'adopten mesures d'inclusió per facilitar la participació de persones que tenen més dificultats d'accés a la participació.

ESBORRANY

Les problemàtiques exposades requereixen ser abordades des de diferents nivells i necessiten canvis estructurals que incorporin la cultura de la participació en el sí de les administracions públiques. Tanmateix, en el procés participatiu dut a terme en el marc dels treballs de redacció d'aquesta llei, també es va posar de manifest que l'actual dispersió i fragmentació de la regulació sobre participació genera una manca de seguretat jurídica, tant per a la ciutadania que participa com per als diferents actors implicats (personal tècnic de l'Administració, gestors, polítics, professionals del sector). Així mateix, les persones participants també van posar de relleu que l'excessiva reglamentació pot anar en detriment de la innovació i incidir negativament en la qualitat de la participació, que requereix mesures flexibles i adequades a les circumstàncies concretes de cada context, a més dels recursos necessaris, tant econòmics, com humans, tècnics i d'infraestructures per al desplegament de la llei. En especial, per la situació específica de petits municipis i la manca de recursos de què disposen per impulsar la participació.

III

La Llei incorpora novetats amb relació al marc jurídic existent. La Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana, tot i incloure els processos de participació ciutadana com a "altres formes de participació", es va centrar, pel context en què va ser aprovada, en el règim jurídic i les garanties de les consultes populars. La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, així com la nombrosa normativa sectorial (en matèria d'urbanisme, medi ambient), van introduir tràmits i requisits en matèria de participació ciutadana, però a part de configurar-los de manera dispersa i sovint amb poca coherència, no es van centrar en definir els elements necessaris per aconseguir una participació de qualitat. Els últims anys, també, molts ajuntaments han aprovat reglaments de participació ciutadana i la majoria de Comunitats Autònomes han aprovat les seves lleis de participació ciutadana.

Amb l'entrada en vigor d'aquesta llei, Catalunya disposa d'una llei pròpia de regulació integral de la participació ciutadana, que serveix de marc normatiu a l'hora d'impulsar la participació, a la qual han de donar compliment totes les administracions públiques catalanes quan vulguin promoure la participació. Amb la voluntat d'incidir en el canvi cultural que suposa incorporar la participació ciutadana en l'activitat ordinària de l'Administració, fa un desenvolupament detallat dels principis informadors i dels elements de compromís institucional, relacionats amb la voluntat d'escolta i la predisposició dels poders públics a modificar les opcions inicials. La llei defuig de regulacions procedimentals exhaustives, sense entrar en els múltiples tràmits de participació preceptiva, els quals són objecte de les regulacions sectorials i de procediment administratiu. En moltes ocasions, l'excés regulador i el fet de considerar la participació com un tràmit dins del procediment administratiu, en què prevalen els elements reglats, no han contribuït a l'impuls d'una participació de qualitat.

ESBORRANY

La Llei és el marc regulador del dret de participació ciutadana, que s'ha de garantir quan les administracions impulsin la participació ciutadana. Per tant, la Llei no regula la participació com un tràmit més dins del procediment administratiu, sinó com una forma d'interlocució entre l'Administració i la ciutadania a l'hora d'adoptar les decisions rellevants, on els elements clau són la deliberació ciutadana i el retorn motivat a les aportacions presentades per la ciutadania, per tal de configurar una presa de decisions més informada sobre les polítiques públiques.

En tant que llei marc de participació, i per tal de garantir la flexibilitat en la seva aplicació segons l'objecte de la participació, tampoc no preveu el seu desplegament reglamentari.

IV

Al capítol I del títol I, la Llei determina l'objecte, les finalitats i l'àmbit d'aplicació. Pel que fa a l'objecte, escau destacar que el dret de participació ciutadana es refereix a la possibilitat de la ciutadania d'incidir en totes les polítiques públiques, en un sentit ampli. La Llei no modifica els tràmits de participació previstos per les normes sectorials, si bé, addicionalment, l'Administració promotora pot impulsar les modalitats de participació d'acord amb les previsions de la Llei.

Al capítol II, relaciona els principis que l'informen i configura un nou dret de participació ciutadana, de titularitat universal, en la participació impulsada des de les administracions públiques catalanes, com a eina per possibilitar que la ciutadania pugui intervenir en les decisions vinculades als processos d'elaboració, implementació i avaluació de les polítiques públiques.

El dret de participació és de titularitat universal, una innovació democràtica relacionada amb els elements diferencials de la democràcia participativa, que són el diàleg amb la ciutadania i la deliberació entre les persones participants; en què les propostes que es presenten són valorades per l'administració impulsora, que decideix si s'admeten o no, és a dir, les propostes no són vinculants. Per tant, podran exercir-lo totes les persones que s'estableixin a la convocatòria, segons els objectius de la modalitat de participació. Això la diferencia de les formes de participació relacionades amb a l'exercici de la sobirania, en què, per diferents motius, es limita l'exercici del dret, com ara el dret de sufragi, o de formes de democràcia directa, com ara, els referèndums.

Així mateix, la Llei posa en valor la participació ciutadana, amb l'objectiu de millorar les polítiques públiques, però també com a eina de cohesió social i territorial. És per aquest motiu que fa especial incidència en la deliberació de qualitat, entesa com el debat ciutadà informat per poder assolir consensos, però també per reflectir els dissensos i per a la construcció d'un subjecte col·lectiu que pugui dialogar amb els poders públics.

Al capítol I del títol II, la Llei identifica els elements de compromís institucional, que han de garantir la posada en pràctica sostinguda de la participació ciutadana; també recull

ESBORRANY

la seva planificació estratègica, mitjançant el compliment de les prescripcions previstes en la mateixa Llei. El capítol clou amb la identificació dels efectes de la participació, que la Llei relaciona amb un retorn de qualitat preceptiu i amb la traçabilitat de les decisions, sense preveure l'efecte vinculant dels resultats de la participació, atès que solen ser plurals, amb dissensos i no representen la totalitat del cos electoral.

Al capítol II, la Llei preveu l'impuls de la participació ciutadana, mitjançant una crida a les administracions públiques perquè es promogui el seu exercici en la presa de decisions estratègiques, a la vegada que identifica els supòsits en els quals aquesta esdevé preceptiva, atesa l'especial rellevància de l'actuació. En aquest sentit, enumera alguns casos en què, per defecte, per la quantitat de la inversió i de l'impacte ambiental de les actuacions o obres, es dona el criteri d'especial rellevància. Així mateix, preveu que la ciutadania pugui intervenir en el capteniment de la Generalitat sobre obres o actuacions de l'estat que tinguin especial rellevància en el territori de Catalunya; identifica les garanties per a la promoció de la participació i estableix el caràcter coadjuvant de les administracions locals supramunicipals, en coordinació amb la Generalitat, per subvenir a les necessitats d'aquells municipis mancats de capacitats per posar-la en pràctica.

Al capítol III, la Llei estableix requisits relacionats amb la definició dels límits del debat, que es consideren legítims si són motivats, transparents i públics d'antuvi. D'una banda, preveu com a requisit la comunicació i la difusió continuada per arribar a la població. D'altra banda, la previsió sobre les mesures de conciliació i inclusió suposa una innovació respecte la situació actual, atès que estableix un mandat d'acció positiva per cercar una major participació de persones i col·lectius que hi tenen dificultats per motius socioeconòmics o de cures.

Al capítol I del títol III, la Llei preveu –a més de la iniciativa institucional per part de les administracions públiques– la iniciativa ciutadana, amb la identificació del quòrum necessari perquè el seu impuls esdevingui preceptiu. Així mateix, determina la instància a la qual es pot recórrer en cas que es desatenguin les sol·licituds, com també les obligacions imposades a les administracions que les desestimïn. Al capítol II, desenvolupa les diferents modalitats de participació segons diversos paràmetres, amb una clàusula d'obertura per permetre la innovació en l'impuls de noves modalitats no previstes expressament a l'articulat. També defineix alguns elements de qualitat i de garantia característics de les diferents modalitats de participació, sense fer-ne una regulació exhaustiva, atès que no es conceben les modalitats com un procediment administratiu, sinó com a instruments de consulta a la població, d'acord amb l'article 122 de l'Estatut d'autonomia. És per això, i per garantir la flexibilitat en l'impuls de les modalitats de participació, que la Llei tampoc en preveu el desplegament reglamentari.

Un dels elements diferencials que la Llei preveu per les modalitats d'accés per sorteig, en què les persones participants són seleccionades segons els criteris sociodemogràfics preestablerts d'acord amb els objectius del debat, és l'accés als registres de població, així com la compensació econòmica o equivalent a les persones

ESBORRANY

participants, que facilita la participació de perfils de persones que habitualment no tenen accés a la participació. El capítol III enumera les fases comunes a totes les modalitats, però amb una regulació suficientment flexible per assegurar que les administracions impulsores planifiquen la participació, publiquen una convocatòria prèvia amb una informació plural i sense biaixos per participar de manera informada, obren la possibilitat de presentar propostes, en fan un retorn motivat i reten comptes a la ciutadania.

En el títol IV, la Llei defineix els elements de qualitat comuns imprescindibles, amb la flexibilitat necessària per adaptar la seva aplicació a cada circumstància. El capítol I relaciona els recursos necessaris, fent èmfasi en la seva racionalització, per evitar una multiplicitat d'instruments de participació sobre una mateixa temàtica i en una aposta per incorporar els coneixements sobre participació entre les habilitats pròpies de la funció pública. En el mateixa direcció racionalitzadora, el capítol II no crea un nou registre de participació per disposar d'un mapa d'actors, sinó que s'opta per la interoperabilitat entre els registres ja existents.

El títol V està dedicat al foment de la participació i la innovació. El capítol I preveu la possibilitat d'introduir la participació en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics, ja sigui en la definició dels elements de la gestió com, en una intensitat més elevada, perquè associacions arrelades al territori puguin assumir o participar en la gestió. Les previsions sobre la promoció de la participació en el sistema educatiu i la recerca en participació -aquesta última, al capítol II-, tenen la voluntat de contribuir al canvi cultural, a través d'incidir en els coneixements i pràctiques de les noves generacions.

El títol VI estableix un règim de garanties que la diferencia de l'opció reguladora de les lleis de participació d'altres comunitats autònomes, que no preveuen un sistema de garanties. La comissió de seguiment o grup motor de la modalitat de participació, si es detecta algun incompliment, farà una proposta de restauració, també, al finalitzar, un informe sobre el grau de compliment dels compromisos adquirits, per tal que l'administració impulsora l'atengui, en faci difusió davant dels seus òrgans de control i pels seus mitjans de difusió habituals. El Síndic de Greuges també té la funció d'atendre les queixes, d'acord amb la seva pròpia regulació; el capítol II de la Llei li atorga, a més, la competència per avaluar la Llei.

Per últim, la disposició addicional preveu l'adaptació dels òrgans estables de participació, la disposició transitòria, l'adaptació de la normativa de participació a la Llei; la disposició derogatòria, deroga les previsions de la Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana, referents als processos de participació ciutadana, així com els preceptes de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que fan previsions sobre participació.

ESBORRANY

D'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, aquesta Llei es justifica per raons d'interès general. Actualment, el marc normatiu que disposa l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del sector públic institucional, així com les entitats que conformen l'administració local, és dispers i poc clar, atès que la participació ciutadana està prevista en diversos àmbits de relació amb l'administració. Aquesta multiplicitat de regulacions i la seva heterogeneïtat sobre una mateixa disciplina, la participació ciutadana, genera dificultats a l'hora de determinar quina és la llei específica en matèria de participació ciutadana que actua com a llei marc a l'hora d'impulsar les diferents modalitats de participació, i com es relaciona amb la resta de normativa sectorial i de procediment administratiu, que preveuen tràmits de participació ciutadana.

Pel que fa al principi d'interès general al qual han de respondre les iniciatives normatives, es fa palès que la millora de la participació en les polítiques públiques i de la qualitat democràtica de les nostres institucions justifiquen l'impuls normatiu en aquest àmbit. Així mateix, si bé la participació ciutadana té múltiples expressions, l'objecte de la Llei és, de manera concreta i específica, la participació impulsada des de les administracions públiques que possibilita la incidència de la ciutadania en les polítiques públiques, amb les exclusions que s'hi especifiquen. D'aquesta manera, l'àmbit de l'ordenament jurídic és clar i homogeni.

Atenent el principi de seguretat jurídica, l'aprovació d'un text normatiu complet en aquest àmbit esdevé un instrument útil per l'operador jurídic en tant que se'l dota de les eines necessàries per a l'impuls de la participació de qualitat. Un dels objectius principals de la Llei és clarificar quina és la norma marc en matèria de participació ciutadana, per facilitar-ne la comprensió de la ciutadania i agents socials, així com per establir un model de participació de qualitat, i els recursos i instruments per fer-lo efectiu. També, que les persones participants tinguin un règim de garanties mínimes a la mateixa norma.

En aplicació del principi de transparència, l'Administració de la Generalitat de Catalunya possibilita l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor i els documents propis del seu procés d'elaboració. En aplicació del principi de participació, la iniciativa s'ha sotmès a consulta pública prèvia, s'ha dut a terme un procés de participació abans de l'elaboració del text articulat, un altre procés participatiu sobre una primera versió del text, així com els preceptius tràmits d'audiència i informació pública.

I, finalment, en aplicació del principi d'eficiència, aquesta Llei, facilita la presa de decisions sobre com s'ha d'impulsar una modalitat de participació, els recursos i infraestructures necessaris i quina modalitat és la més adient per a cada objectiu que es vol assolir. Això facilita un ús més eficient i eficaç dels recursos destinats a la participació, atès que a l'actualitat, la manca d'un marc normatiu adequat suposa que les mesures d'intervenció no normatives que ja s'estan duent a terme no tinguin

ESBORRANY

l'impacte desitjat, en el sentit que necessiten d'un acompanyament normatiu per tal d'aconseguir, conjuntament, els resultats desitjats.

Títol I. Disposicions generals

Capítol I. Objecte, finalitats i àmbit d'aplicació

Article 1. Objecte

1. L'objecte d'aquesta llei és regular i garantir el dret de participació ciutadana a través de les diverses modalitats de participació impulsades des de les administracions públiques catalanes.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per participació ciutadana la capacitat de la ciutadania d'incidir en les decisions vinculades als processos d'elaboració, implementació i avaluació de les polítiques públiques duts a terme per les administracions públiques catalanes.

3. No són objecte d'aquesta llei la participació ciutadana en els processos electorals, la iniciativa legislativa popular, l'exercici del dret de petició, les consultes populars no referendàries i les consultes populars per via de referèndum, que es regeixen per la seva regulació específica, sense perjudici que si en qualsevol d'aquestes formes de participació política, es preveu una fase de deliberació, sigui d'aplicació aquesta llei.

Igualment, no són objecte d'aquesta llei la presentació de queixes, suggeriments i la participació a través d'enquestes i estudis d'opinió.

4. La participació que es duu a terme en forma d'activitat d'influència desenvolupada per grups d'interès, es regeix per la normativa de transparència i la regulació pròpia.

Article 2. Finalitats de la llei

Les finalitats de la llei són les següents:

ESBORRANY

- a) Posar en valor la participació en l'acció pública. Incorporar la participació ciutadana en l'exercici ordinari de les competències de les administracions públiques catalanes vinculades al desenvolupament de les polítiques públiques.
- b) Empoderar la ciutadania. Vetllar perquè la participació ciutadana faciliti que les persones o els grups socials aconseguixin la força o els mitjans necessaris per incidir legítimament en les polítiques públiques.
- c) Promoure una participació ciutadana de qualitat. Garantir que en l'impuls de la participació es posen a disposició els recursos necessaris perquè la ciutadania pugui generar una opinió informada que incideixi en les polítiques públiques obertes a participació.
- d) Promoure la deliberació de qualitat i generar intel·ligència col·lectiva. Optimitzar les possibilitats que el coneixement ciutadà pugui emergir i adoptar les mesures necessàries perquè la participació ciutadana contribueixi a la deliberació de qualitat, com a una eina de millora efectiva de les polítiques públiques i de desenvolupament de la intel·ligència col·lectiva.
- e) Incrementar la interlocució amb la ciutadania i la confiança en les institucions. Augmentar la confiança en les institucions públiques, a través de l'impuls de formes més transparents, inclusives i estables de relació i col·laboració entre la ciutadania i les administracions públiques. També, a través de garanties en els casos en què no es compleixen les obligacions mínimes previstes en aquesta llei.
- f) Fomentar la cohesió social. Enfortir la vertebració i la cohesió de la societat a través de la promoció d'espais d'informació, debat i escolta, que fomentin les possibilitats de construir consensos o acords el més amplis possibles, tot enfortint els llaços d'integració en la comunitat.
- g) Promoure la inclusió. Remoure els obstacles per tal de garantir la participació en igualtat de condicions de tots els col·lectius i del conjunt de la ciutadania.
- h) Oferir suport als ens locals. Facilitar la cooperació i la col·laboració de l'Administració de la Generalitat amb els ens locals en les polítiques de foment de la participació ciutadana, així com en el suport als municipis que, per la seva dimensió o naturalesa, no disposin de la infraestructura necessària per fer efectiva la participació.
- i) Fomentar la innovació democràtica. Emparar i donar seguretat jurídica a la innovació en l'impuls i el desplegament de noves modalitats, metodologies i canals de participació ciutadana.

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és d'aplicació a l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic institucional.
2. També és d'aplicació a les entitats que integren l'Administració local de Catalunya i els respectius sectors públics institucionals.
3. Els tràmits de participació ciutadana previstos per la normativa de procediment administratiu i per les normatives de caràcter sectorial es duen a terme en els supòsits, termes i excepcions previstos per aquelles normes, si bé l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic institucional pot, addicionalment en la realització d'aquells tràmits, fer ús les modalitats de participació, d'acord amb les previsions d'aquesta llei, per tal de garantir una participació ciutadana de qualitat.

Capítol II. Principis i titulars del dret de participació

Article 4. Principis informadors

La interpretació i aplicació d'aquesta llei s'ha de dur a terme prenent en consideració els principis següents:

- a) Govern obert. Aquesta llei s'ha d'aplicar en congruència amb els principis i les polítiques de govern obert: la transparència, l'obertura de dades, l'accés a la informació pública, la interlocució amb la ciutadania, la col·laboració, la traçabilitat de les aportacions i la rendició de comptes.
- b) Transversalitat. La participació ciutadana s'ha d'impulsar de manera coordinada i amb la cooperació de les diferents unitats implicades per raó de la matèria. Així mateix, s'ha d'informar a la resta d'administracions públiques afectades, per a la consecució d'objectius comuns.
- c) Qualitat de la deliberació. Les disposicions de la llei s'han d'interpretar de manera que afavoreixin la qualitat del debat, entesa com la creació d'una opinió informada i la deliberació lliure entre les persones participants.
- d) Innovació. L'aplicació de la llei ha de facilitar la realització de proves pilot de noves modalitats, metodologies i canals de participació, així com la innovació permanent en el seu ús, a l'empara de l'aplicació directa de les previsions d'aquesta llei.

ESBORRANY

e) Igualtat i inclusió. L'Administració pública ha de remoure els obstacles que dificultin l'exercici del dret de participació de dones, infants, gent gran, persones amb diversitat funcional, en risc de vulnerabilitat social i de qualsevol col·lectiu que vegi minvat l'exercici d'aquest dret. En l'impuls de la participació ciutadana s'ha d'incorporar la perspectiva de gènere i interseccional, per evitar qualsevol mena de discriminació.

f) Honestetat. És responsabilitat de l'Administració posar a disposició de la ciutadania la informació necessària i plural, practicar l'escolta activa i facilitar les condicions per a un debat de qualitat i no esbiaixat.

g) Vertebració territorial. En l'aplicació de la llei cal vetllar perquè les polítiques de participació arrelin en tot el territori de Catalunya i prestar especial atenció a pal·liar les desigualtats dels territoris en risc de despoblació.

Article 5. Titulars del dret de participació ciutadana

La participació ciutadana regulada en aquesta llei és un dret universal, la titularitat i l'exercici del qual recau en les persones físiques, jurídiques o grups informals interpellats per qualsevol política pública oberta a participació, impulsada per les administracions catalanes.

Article 6. Exercici del dret de participació

1. Tota la ciutadania, incloses les persones menors d'edat, tenen el dret a participar en els assumptes públics en condicions d'igualtat, així com a la iniciativa per promoure la participació, d'acord amb les previsions d'aquesta llei.

2. Les persones participants tenen el dret i el deure de participar d'acord amb el principi de bona fe, una actitud d'escolta i respecte mutu.

3. L'exercici d'aquest dret es podrà limitar, de manera justificada, d'acord amb els objectius de l'Administració impulsora de la modalitat de participació.

Títol II. Compromís institucional, impuls i requisits per a la participació ciutadana

Capítol I. Compromís institucional amb la participació ciutadana

Article 7. Elements essencials de compromís institucional

1. Per a l'impuls de la participació, les administracions públiques han d'adoptar els elements essencials de compromís institucional següents:

a) L'escolta activa a la ciutadania. És un element indispensable per a l'impuls de la participació i un requisit essencial per a la millora de les polítiques públiques i la democratització de les institucions.

b) La predisposició al canvi. La possibilitat que la ciutadania pugui incidir en les polítiques públiques comporta que, com a conseqüència de la seva participació, l'Administració pugui incorporar aportacions sorgides de la participació en aspectes encara no definits o modificar posicions preestablertes.

c) El lideratge polític. L'òrgan competent en la matèria que és objecte de participació té la responsabilitat d'impulsar-la, liderar-la i fer-la efectiva, incorporant-la entre les prioritats de la seva agenda institucional.

d) Rendició de comptes i seguiment. L'Administració ha de garantir la traçabilitat de les aportacions, a través del retorn motivat, la informació permanent i el seguiment de l'impacte de les propostes acceptades en la política pública.

2. Aquests elements essencials de compromís institucional s'han de manifestar i concretar a la convocatòria de qualsevol modalitat de participació, d'acord amb l'article 29.

Article 8. Planificació estratègica de la participació ciutadana

1. L'impuls de la participació s'ha de planificar amb temps suficient per garantir una participació de qualitat, amb els recursos necessaris i conforme a una metodologia adequada per a la generació d'uns resultats útils per a la presa de decisions.

2. Les administracions públiques han d'aprovar un pla de participació anual, que ha de ser aprovat l'últim trimestre de l'any, i ha de contenir, com a mínim, les previsions següents:

ESBORRANY

- a. La relació de decisions estratègiques que es volen obrir a participació ciutadana.
- b. El període aproximat per a l'inici de la participació.

Aquest pla de participació és públic i cal fer-ne difusió pels mitjans previstos a l'article 15, amb l'objectiu que la ciutadania pugui conèixer amb antelació en quines polítiques públiques pot participar.

Els plans de participació han d'estar disponibles per a la seva consulta als portals web que les administracions tinguin habilitats a aquests efectes.

3. En el món local, l'apartat anterior s'ha d'entendre sense perjudici que les ordenances municipals puguin regular les seves previsions específiques.

Article 9. Efectes de la participació ciutadana

1. Els resultats de la participació no són vinculants, atès que no expressen la voluntat de tot el cens electoral.

2. Els resultats són un imperatiu democràtic i polític per a les institucions, motiu pel qual l'Administració impulsora té el compromís d'incorporar les aportacions que consideri oportunes.

D'acord amb l'article 32, en la fase de retorn, s'ha de motivar l'exclusió de les propostes que no són admeses.

3. Si un cop iniciada, no finalitza la modalitat de participació, l'ens convocant ha de motivar-ho, exposant els motius pels quals no se l'hi dona continuïtat.

Capítol II. Impuls de la participació ciutadana

Article 10. Impuls de la participació

1. Les administracions públiques han de promoure l'exercici del dret de participació en la presa de decisions estratègiques i rellevants per a la ciutadania. Han de garantir, també, que el personal al seu servei conegui i faciliti l'exercici d'aquest dret.

2. El Govern de la Generalitat de Catalunya ha de liderar i coordinar xarxes locals, nacionals i internacionals per impulsar, col·laborar i fomentar la participació ciutadana i el govern obert.

Article 11. Impuls preceptiu de la participació ciutadana

1. Les administracions públiques han de preveure necessàriament modalitats de participació en obres, projectes i intervencions estratègiques i d'especial rellevància i impacte ambiental, territorial, paisatgístic, social, cultural o econòmic sobre el territori de Catalunya.

En tot cas, sempre és obligatòria en els casos següents:

- a. Actuacions o obres d'iniciativa pública amb inversions totals superiors a cinquanta milions d'euros, llevat d'obres de manteniment o d'intervencions d'urgència.
- b. Actuacions o obres d'iniciativa privada amb inversions totals superiors a cinquanta milions d'euros que hagin de tenir legalment una avaluació d'impacte ambiental obligatòria. La participació es durà a terme abans de l'inici del procediment d'avaluació d'impacte ambiental.
- c. Qualsevol altra iniciativa respecte de la que pugui ser prevista legalment o reglamentària la necessària realització d'una modalitat participativa.
- d. Altres actuacions i obres, quan ho sol·liciti la ciutadania, d'acord amb l'article 20, regulador de la iniciativa ciutadana.

2. El departament de la Generalitat de Catalunya competent per raó de la matèria ha d'impulsar la participació en els projectes estatals d'especial rellevància, d'acord amb els paràmetres del primer apartat, que afectin al territori de Catalunya.

Article 12. Garanties per a l'impuls de la participació ciutadana

1. Quan l'Administració impulsora disposi d'una unitat competent en matèria de participació ciutadana, aquesta ha de vetllar per la coherència i l'eficiència de les diferents modalitats de participació impulsades des d'una mateixa administració.

2. Per a l'impuls de noves modalitats estables de participació, la unitat impulsora n'ha d'avaluar la seva oportunitat, atenent a l'existència d'altres iniciatives en el mateix àmbit, per tal d'evitar duplicitats.

3. En els casos en què un avantprojecte de llei prevegi l'impuls d'una modalitat de participació o creï un òrgan de participació de caràcter estable, l'òrgan competent en

ESBORRANY

matèria de participació ciutadana a la Generalitat de Catalunya ha d'emetre un informe, que ha de ser sol·licitat pel centre directiu promotor de la norma.

Article 13. Suport al món local

L'Administració de la Generalitat, d'acord amb les seves competències, i les administracions supramunicipals, si és el cas, de manera coordinada, han de facilitar els recursos als municipis, que per la seva dimensió o naturalesa, no disposin dels mitjans i la infraestructura necessària per assumir les obligacions derivades d'aquesta llei.

Aquest suport comporta el compromís recíproc amb els principis i previsions d'aquesta llei.

Capítol III. Requisits per a l'impuls de la participació

Article 14. Límits del debat

1. L'objecte i els límits del debat s'han d'explicitar amb la màxima transparència i de manera motivada.
2. L'Administració impulsora pot limitar l'abast de les qüestions objecte de la participació, atenent a qüestions tècniques, legals, temporals, pressupostàries o de qualsevol altra índole.

Article 15. Comunicació i difusió

1. L'Administració impulsora ha de fer difusió de les modalitats de participació a través de xarxes socials i mitjans de comunicació, segons la rellevància de la matèria, amb la finalitat de fomentar la participació. La informació també ha d'estar disponible als canals d'atenció ciutadana de l'Administració que impulsa la modalitat de participació.
2. El missatge i el llenguatge que s'utilitzin s'han d'adaptar a la diversitat de la ciutadania cridada a participar. Amb aquesta finalitat, s'ha de facilitar la comprensió de tots els col·lectius i fer ús d'una comunicació clara i inclusiva.

ESBORRANY

3. Les administracions han de promoure campanyes informatives de difusió, que tenen el caràcter de publicitat institucional, per augmentar la cultura participativa, amb la col·laboració dels mitjans de comunicació públics.

4. En l'impuls de les modalitats de participació s'ha de fer un pla de comunicació, amb una previsió dels recursos humans i econòmics que s'hi destinaran.

Article 16. Comissió de seguiment o grup motor

1. L'Administració impulsora ha de crear una comissió de seguiment o grup motor, formada per persones que disposin de perspectives diferents al voltant de la política pública objecte del debat, amb la presència de l'Administració convocant, que col·labora en el disseny i vetlla pel compliment dels drets i obligacions previstos per aquesta llei.

2. La composició i les actes de les reunions d'aquestes comissions s'han de fer públiques a través del portal web que l'Administració impulsora tingui habilitat a aquests efectes.

3. La comissió de seguiment cal crear-la prèviament a la convocatòria de la modalitat de participació i roman activa, com a mínim, fins a l'emissió de l'informe de retorn.

Article 17. Igualtat d'accés a la participació

1. Les diferents modalitats de participació han de permetre la igualtat en l'accés a la participació.

2. La igualtat d'accés en la participació es garanteix amb la diversitat de canals de participació, entesos com els mitjans a través dels quals la ciutadania pot fer les seves propostes i participar en la deliberació, si és el cas. Els canals de participació han de ser accessibles i adequats per facilitar la participació de diferents col·lectius.

Article 18. Mesures de conciliació i inclusió

1. Les administracions públiques han d'adoptar les mesures necessàries per:

a) Facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar amb la participació ciutadana, a través de la flexibilitat en l'horari laboral del personal al seu servei.

ESBORRANY

- b) Garantir la participació en diferents franges horàries.
- c) Habilitar canals de participació digital per ampliar les opcions de participació i preveure mesures perquè siguin accessibles.
- d) Possibilitar la participació de persones en situació de dependència o que necessitin la cura de tercers, així com de persones cuidadores i amb persones a càrrec, oferint els corresponents serveis de cures.
- e) Garantir els drets lingüístics de les persones participants pel que fa a la llengua pròpia de Catalunya i vetllar perquè no hi hagi barreres lingüístiques per la participació dels grups especialment afectats per la matèria, quan sigui necessari.

2. Les administracions poden adoptar les mesures següents:

- a) Compensar la participació ciutadana, econòmicament o amb sistemes equivalents. En les modalitats de participació per sorteig, s'aplicarà el que disposa l'article 26.2.
- b) Compensar la participació d'infants i joves amb crèdits curriculars o facilitar la participació en horari lectiu.

Títol III. Iniciativa, modalitats i fases de la participació

Capítol I Iniciativa per promoure les modalitats de participació

Article 19. Iniciativa institucional i iniciativa ciutadana

- a) Iniciativa institucional. La participació ciutadana és d'iniciativa institucional quan la promou l'Administració de la Generalitat o els ens locals en l'àmbit de llurs competències.

A més de l'Administració de la Generalitat i els ens locals, poden fer ús d'aquesta iniciativa altres institucions i organismes públics amb relació als col·lectius sobre els quals exerceixen competències, funcions o presten serveis.

- b) Iniciativa ciutadana. La ciutadania pot promoure l'impuls de qualssevol de les modalitats de participació previstes per aquesta llei, davant la Generalitat i els ens locals, en l'àmbit de les competències respectives. A aquests efectes, les administracions han d'adoptar les mesures necessàries per facilitar la iniciativa ciutadana.

Article 20. Iniciativa ciutadana

1. En l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, la convocatòria de la iniciativa és preceptiva si té el suport mínim de 20.000 persones majors de setze anys que puguin participar en la modalitat de participació.
2. En l'àmbit local, la convocatòria de la iniciativa és preceptiva si es compleixen les condicions que s'estableixin per la normativa municipal en matèria de participació. En absència de norma municipal de referència, es regiran per les condicions següents:
  - a) En els municipis de fins a 1.000 habitants, un 5% de les persones cridades a participar
  - b) En els municipis d'entre 1.001 i 20.000 habitants, un 3% de les persones cridades a participar, amb un mínim de 50 signatures.
  - c) En els municipis d'entre 20.001 i 100.000 habitants, un 2% de les persones cridades a participar, amb un mínim de 600 signatures.
  - d) En els municipis de més de 100.000 habitants, un 1% de les persones cridades a participar, amb un mínim de 2.000 signatures.
3. En l'àmbit supramunicipal i en l'àmbit inferior al municipal, només s'apliquen els percentatges que estableix l'apartat 2, d'acord amb la població del territori que es pren en consideració.
4. En cas que la iniciativa proposi una modalitat concreta de participació, l'Administració pot, de manera motivada, adoptar una altra modalitat de participació.
5. Si no es convoca la modalitat de participació, les persones promotores de la sol·licitud poden presentar una queixa al Síndic de Greuges o utilitzar aquells instruments de garantia que es prevegin per la normativa municipal.
6. L'Administració impulsora pot rebutjar la iniciativa, de manera motivada, si hi ha una modalitat de participació iniciada sobre el mateix àmbit territorial o material, si es tracta d'iniciatives d'interès individual o contràries als drets fonamentals.

Article 21. Normes especials sobre la iniciativa ciutadana

1. La iniciativa ciutadana és aplicable a les modalitats de participació de caràcter general adreçades al conjunt de la població.

En el cas de la participació adreçada a col·lectius específics, els poders públics poden reconèixer també la iniciativa ciutadana en els termes que estableixin. En aquest cas, el número de signatures previst a l'article anterior serà el proporcional a l'àmbit subjectiu al qual s'adreça la modalitat.

ESBORRANY

2. Les normes internes d'organismes o entitats públics encarregats de la gestió de serveis públics bàsics, de les universitats i de les corporacions de dret públic de base associativa han de preveure i regular el dret d'iniciativa dels usuaris o membres per a promoure la participació.

Capítol II. Modalitats de participació

Article 22. Les modalitats de participació ciutadana

1. Les modalitats de participació, enteses com les diferents formes o variants de fer-la efectiva, poden consistir en les previstes per aquest capítol o en d'altres que es puguin crear, sempre que es garanteixin els principis informadors d'aquesta llei.

2. Les modalitats de participació ciutadana es poden classificar de la manera següent:

- a) segons la durada de l'instrument de participació, poden ser de caràcter estable o temporal.
- b) segons la forma d'accés de les persones participants, poden ser de crida oberta, per sorteig, o per selecció directa.

3. Els ens locals poden preveure i regular altres modalitats i disposar de normativa pròpia per al seu impuls, a l'empara de l'autonomia local, d'acord amb els principis i previsions d'aquesta llei.

Article 23. Modalitats de caràcter estable

1. Les modalitats de caràcter estable són espais d'interlocució entre la ciutadania i l'Administració per a dur a terme debats regulars a l'entorn de polítiques sectorials o àmbits concrets, amb l'objectiu d'incidir en les polítiques públiques.

Són modalitats de caràcter estable els consells de participació i tots aquells òrgans de caràcter col·lectiu que tenen vocació de permanència, amb independència de la denominació específica que s'utilitzi.

2. Les administracions públiques podran fer la rendició de comptes dels resultats de la participació a través dels òrgans estables de participació de l'àmbit material que es tracti.

ESBORRANY

3. Les disposicions que creen consells de participació o altres òrgans estables de participació, així com els reglaments que els regulen, han de tenir en consideració les previsions següents:

- a) L'obertura a la ciutadania en general, o de la concernida per la matèria, en particular, de manera que es garanteixi la diversitat dels seus integrants, la participació dels actors implicats en la matèria i la flexibilitat en el seu funcionament.
- b) Una presència de l'Administració proporcionada i congruent amb les funcions directives, dinamitzadores i de rendició de comptes.
- c) La renovació periòdica dels seus membres o la durada del mandat de les persones que en són membres.

4. Per a la creació de modalitats estables de participació, la unitat competent en matèria de participació ciutadana ha d'emetre un informe.

Article 24. Modalitats de caràcter temporal

1. Les modalitats de participació ciutadana de caràcter temporal són processos participatius, entesos com una seqüència d'actuacions durant un període determinat de temps, destinades a recollir les aportacions de les persones participants, per facilitar i promoure la intervenció de la ciutadania en qualsevol fase d'elaboració de les polítiques públiques, incloent la seva definició, implementació i avaluació.

2. Són processos participatius, amb independència de la denominació concreta que s'utilitzi:

- a. Els minipúblics, com ara les assemblees ciutadanes o els jurats ciutadans, com a espais de deliberació sobre una sèrie de qüestions o reptes que es plantegen a un grup de persones, seleccionades de forma aleatòria amb criteris d'estratificació social, per tal d'arribar a recomanacions ben informades.
- b. Els fòrums de participació, també denominats audiències públiques ciutadanes, panels de participació, com a espais d'anàlisi, proposta i avaluació de les iniciatives i de les polítiques públiques, formats per la ciutadania, representants d'entitats cíviques o per ambdós. Poden estar formats per col·lectius directament concernits per la iniciativa o política pública.
- c. Els pressupostos participatius, com a processos de deliberació que permeten la presentació i la votació de les propostes sobre la prioritització de la despesa pública per part de la ciutadania.
- d. Qualsevol altre que compleixi les característiques definides a l'apartat primer.

Article 25. Modalitats segons l'accés de les persones participants

L'accés a les modalitats de caràcter estable o temporal pot efectuar-se per vies diferents.

- a) Modalitats mitjançant les quals es fa una crida oberta a la participació que es pot concretar en:
  - i) Participació universal, en la qual tothom pot prendre-hi part.
  - ii) Participació vinculada a un cens, en la qual participa qualsevol persona prèviament inscrita a un cens.
- b) Modalitats per sorteig o insaculació, en les quals les persones participants són escollides aleatòriament, atenent a criteris prèviament establerts, que han de reflectir-se a la convocatòria, amb l'objectiu de disposar d'una mostra que respongui als objectius prèviament definits.
- c) Participació per selecció directa, en la qual s'escull les persones directament, previ l'establiment de paràmetres de selecció que assegurin la congruència amb els objectius que es volen assolir.

En el cas de les modalitats en què no es fa un crida oberta, la forma de selecció de les persones participants s'ha de fer pública a la convocatòria, així com les mesures que s'adopten per tal de garantir la inclusió i el principi d'igualtat en l'accés a la participació.

Article 26. Singularitats de les modalitats de selecció per sorteig

1. Per impulsar la participació per sorteig o insaculació, les administracions públiques, en exercici de les seves competències, poden accedir a les dades del Registre de la Població de Catalunya o qualsevol altra base de dades útil a aquests efectes, d'acord amb el que disposa la normativa de protecció de dades.

2 L'Administració impulsora pot atorgar a les persones participants una compensació econòmica o equivalent per l'assistència efectiva a les sessions de debat, en la quantitat i pels conceptes que determinin la convocatòria corresponent.

Capítol III. Fases de les modalitats de participació ciutadana

Article 27. Estructura de les modalitats de participació

1. Les modalitats de participació han de tenir, com a mínim, les fases següents:

- a) Fase de planificació
- b) Convocatòria
- c) Fase de presentació de propostes
- d) Fase de tancament
- e) Fase de retorn

Aquestes fases es poden adaptar a les característiques de cada modalitat i a les especificitats de cada temàtica objecte de debat.

2. La comunicació, difusió i l'avaluació de les diferents fases s'han de dur a terme d'acord amb les previsions dels articles 15 i 50.

Article 28. Fase de planificació

Prèviament a l'inici de la modalitat de participació, l'Administració impulsora ha de planificar com es duran a terme les diferents fases i avaluar si es disposa dels elements necessaris per a l'impuls de la participació. En concret:

- a) el compromís institucional
- b) la possibilitat d'incidir en la política pública
- c) els recursos i les infraestructures necessàries
- d) l'estratègia comunicativa i de difusió
- e) la determinació dels col·lectius a qui convé incorporar

Article 29. Convocatòria

1. La convocatòria de qualsevol modalitat de participació es duu a terme, com a mínim, a través del portal de participació o el portal web que l'Administració impulsora tingui habilitat a aquests efectes.

2. La convocatòria ha de contenir, de forma clara i transparent, com a mínim, els elements següents:

- a) la política pública sobre la qual ha d'incidir

ESBORRANY

- b) l'òrgan responsable de l'impuls de la participació
  - c) la modalitat de participació i els seus objectius, i la justificació de la delimitació dels actors implicats
  - d) els eixos temàtics del debat i els seus límits
  - e) les fases, el calendari i els canals per a la participació
  - f) mesures per garantir la inclusió i el principi d'igualtat en l'accés
  - g) el sistema de retiment de comptes
  - h) la compensació econòmica o equivalent, si és el cas
3. A efectes d'aquesta llei, es considera iniciada una modalitat de participació amb la publicació de la convocatòria.
4. La convocatòria inclourà la informació necessària i suficient per poder presentar propostes de manera informada, d'acord amb l'article 37.

Article 30. Fase de presentació de propostes

1. La convocatòria de les modalitats de participació ciutadana ha d'establir un termini perquè les persones participants puguin fer llurs aportacions i propostes de manera informada, quan escaigui, d'acord amb la modalitat.

El termini s'ha d'adaptar al modalitat de participació impulsada, la complexitat o àmbit de la matèria objecte de participació i no pot ésser inferior a quinze dies hàbils.

2. Per tal de garantir la inclusió, i en funció de la modalitat, sempre que sigui possible, cal habilitar i complementar ambdós canals, presencial i digital, per a la presentació de propostes.

Article 31. Fase de de tancament

1. Els resultats de la participació ciutadana s'han de reflectir en un informe final de tancament i que ha de contenir com a mínim:

- a) Una informació quantitativa i qualitativa de la participació i de les aportacions que s'han rebut.
- b) El perfil de les persones participants i la valoració que hagin fet de les diferents sessions de debat, si se n'han dut a terme.

ESBORRANY

2. L'informe final de tancament s'ha de fer públic al portal web que l'Administració impulsora tingui habilitat a aquests efectes i s'ha de comunicar a les persones participants.

3. Cal preveure mesures perquè les persones participants puguin avaluar la modalitat en la qual han participat.

Article 32. Fase de retorn

1. L'Administració impulsora ha de considerar, valorar i fer un retorn motivat de totes les aportacions i propostes, en el termini de dos mesos des de la finalització de la fase de presentació de propostes.

De manera motivada es pot ampliar el termini indicat, atenent al volum de propostes presentades o la complexitat tècnica de la temàtica.

2. En la fase de retorn s'han de fer públics:

- a) Els criteris utilitzats per valorar les aportacions i propostes.
- b) La relació, de manera motivada, de les aportacions i propostes que s'accepten, les que s'accepten parcialment i quines no s'accepten.
- c) En el cas de les propostes acceptades, ha de definir quins compromisos s'adquireixen, per tal que sigui possible la traçabilitat de la seva implementació.

3. Les persones participants poden presentar queixa a la comissió de seguiment o grup motor o al Síndic de Greuges si s'ha incomplert el termini de retorn o si el retorn no és motivat, a més de la reclamació de responsabilitat patrimonial, si es compleixen els requisits previstos per la normativa d'aplicació.

Article 33. Seguiment dels resultats

1. L'Administració impulsora ha de rendir comptes sobre la implementació dels resultats de les modalitats de participació ciutadana. La rendició de comptes es pot dur a terme a través dels òrgans estables de participació de l'àmbit material que es tracti.

La rendició de comptes ha d'incorporar, en tot cas:

- a) La manera en què s'han incorporat a les polítiques públiques les propostes acceptades.
- b) El compliment dels compromisos assumits a la fase de retorn.

2. Les administracions han d'habilitar sistemes transparents perquè la ciutadania pugui seguir l'evolució de la implementació de les propostes acceptades.

Títol IV. Recursos i infraestructures per a la participació

Capítol I. Recursos per a la participació ciutadana

Article 34. Organització

1. L'Administració de la Generalitat ha de comptar amb un òrgan específic de participació ciutadana, les funcions del qual són liderar l'estratègia de participació a la Generalitat, coordinar i prestar assessorament a la resta d'òrgans, unitats i entitats del sector públic.

Les administracions locals poden disposar d'un òrgan específic de participació ciutadana. En qualsevol cas, per a l'impuls de la participació, tenen el suport de l'Administració de la Generalitat i les administracions supramunicipals, d'acord amb l'article 13.

2. Les unitats competents per raó de la matèria que vulguin impulsar qualsevol modalitat de participació ho han de comunicar a l'òrgan especialitzat en participació, per tal que pugui prestar assessorament qualificat i informar sobre els recursos necessaris per dur-la a terme amb garanties.

Article 35. Recursos humans

1. Les administracions impulsores de la participació han de disposar de personal qualificat en matèria de participació ciutadana. Les administracions locals poden comptar amb el suport de les administracions de supramunicipals, d'acord amb l'article 13.

2. La unitat competent en matèria de participació de la Generalitat de Catalunya ha de definir un perfil competencial especialitzat en participació ciutadana, el qual garanteixi la formació necessària per exercir les funcions d'assessorament estratègic i qualificat en la matèria.

ESBORRANY

3. L'Escola d'Administració Pública de Catalunya ha de dissenyar i implementar un pla d'aprenentatge i desenvolupament professional.

Article 36. Recursos econòmics

1. L'impuls de la participació ha de comptar amb els recursos econòmics necessaris per garantir una participació de qualitat.

2. Les administracions públiques han de fer una previsió pressupostària específica dirigida a la participació ciutadana.

Article 37. Informació i dades obertes

1. Les persones participants tenen dret a conèixer tota la informació necessària per poder-se generar una opinió pròpia i fonamentada.

La informació que es posi a disposició de les persones participants ha de ser plural, per tal de garantir diferents aproximacions sobre la matèria.

2. L'Administració impulsora ha de publicar en format de dades obertes tota la informació, sempre que sigui possible. De manera preferent, la informació s'ha de facilitar amb formats de visualització gràfica fàcilment comprensibles.

3. La informació ha d'estar disponible en llenguatge planer. La informació també ha de ser accessible per les persones amb discapacitat i s'ha d'adaptar a les característiques de les persones destinatàries.

4. Les persones participants poden aportar informació relacionada amb l'àmbit material de la participació, que ha de ser facilitada a la resta de participants i pública per a tota la ciutadania.

Capítol II. Infraestructures

Article 38. Infraestructures físiques

1. Les infraestructures físiques on es realitzi la participació han de complir els requisits d'accessibilitat establerts per la normativa d'infraestructures i accessibilitat.

ESBORRANY

2. Les administracions impulsores han de vetllar per facilitar l'accés amb transport públic a la ubicació on es dugui a terme la participació i per facilitar el desplaçament a persones que visquin fora de les trames urbanes o amb mobilitat reduïda.

3. Les administracions han de posar els equipaments públics de proximitat que siguin adequats a disposició de les diferents modalitats de participació.

Article 39. Infraestructures digitals

1. Les administracions públiques han de proporcionar, en un portal web i en els diversos canals d'atenció ciutadana, tota la informació relativa a les diferents modalitats i canals de participació ciutadana actius.

2. La Generalitat ha de disposar d'una plataforma de participació que permeti la participació digital, en software lliure, proveïda d'eines i funcionalitats que cobreixi les necessitats d'informació, deliberació, presentació de propostes, de vot i seguiment de les iniciatives a les quals es participi. Les plataformes digitals de participació han de complir amb la normativa d'accessibilitat.

Les administracions locals supramunicipals han de facilitar que els municipis que ho sol·licitin una plataforma digital de participació ciutadana que permeti l'exercici dels drets de participació digital.

3. Les administracions preveuran un servei d'atenció a la ciutadania per a l'ús de les plataformes digitals i adoptaran altres mesures d'acompanyament i alfabetització digital, amb la finalitat de superar la bretxa digital existent.

Article 40. Mapa d'actors per a la participació

1. Amb la finalitat d'identificar les diferents visions al voltant de la política pública i impulsar i fer difusió de les modalitats de participació, l'Administració impulsora pot fer ús de les dades de persones físiques i jurídiques, així com d'agrupacions de ciutadans sense personalitat jurídica, que constin en registres i bases de dades de les administracions públiques.

2. Quan es tracti de dades de persones físiques, serà necessari que la persona interessada hagi consentit aquesta finalitat del tractament, d'acord amb la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

3. Les administracions impulsaran la interoperabilitat entre els diferents registres i bases de dades de participació ciutadana. L'intercanvi de dades s'haurà de dur a terme de manera que es garanteixi la seguretat, la integritat i la confidencialitat de les dades.

Títol V. Foment de la participació i innovació democràtica

Capítol I. Foment de la participació

Article 41. Foment de la participació al sistema educatiu

La Generalitat ha de fomentar el coneixement de la participació ciutadana i del funcionament de la democràcia al sistema educatiu català, mitjançant el seu tractament en els currículums de les diferents etapes educatives.

Així mateix, ha de fomentar els valors democràtics i de participació als centres educatius, en especial, la iniciativa de l'alumnat en l'impuls de projectes i propostes.

Article 42. Participació en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics

1. Per a la gestió d'espais i equipaments públics, així com per la provisió de determinats serveis a la ciutadania, les administracions públiques poden impulsar la participació amb l'objectiu de definir:

- a) les finalitats i objectius de la gestió o prestació
- b) la designació de membres per als òrgans de control i supervisió
- c) l'avaluació de la gestió

2. Les administracions públiques poden facilitar que entitats ciutadanes sense ànim de lucre arrelades al territori, amb requisits de transparència, democràcia i participació interna, puguin assumir o participar en la gestió d'espais, equipaments i serveis públics.

En el cas de la ciutat de Barcelona, cal tenir en consideració les previsions contingudes en la Carta municipal de Barcelona.

3. La Generalitat pot promoure la gestió d'espais, equipaments i serveis públics a través d'entitats ciutadanes arrelades al territori.

Capítol II. Innovació

Article 43. Promoció de la innovació

Les administracions públiques han de fomentar la innovació en l'impuls de noves modalitats, canals i metodologies de participació, les quals han de respectar l'Estatut d'autonomia i els principis d'aquesta llei.

Article 44. Recerca sobre participació

La Generalitat ha de promoure la col·laboració amb les universitats, el moviment associatiu i altres administracions públiques amb la finalitat de fomentar la recerca en matèria de participació ciutadana.

Article 45. Espais de deliberació i cocreació

Les administracions poden impulsar espais per a la deliberació ciutadana i la cocreació de propostes de manera col·laborativa amb la ciutadania. Uns d'aquests espais són els laboratoris ciutadans, que utilitzen mètodes d'innovació col·laborativa i les noves tecnologies per fer front als nous reptes socials a què s'enfronta la població.

Títol VI. Sistema de garanties i avaluació

Capítol I. Sistema de garanties

Article 46. Actuacions de la comissió de seguiment o grup motor

1. La comissió de seguiment o grup motor duu a terme la supervisió del compliment dels drets i deures de les persones participants. Les persones participants poden adreçar-s'hi, si consideren que s'han vulnerat els seus drets.

En el termini de 2 mesos, la comissió de seguiment haurà d'analitzar la sol·licitud i fer una proposta de restauració, si s'escau, a l'administració impulsora.

ESBORRANY

2. Després de la fase de retorn, la comissió de seguiment o grup motor emetrà un informe amb el grau de compliment dels compromisos adquirits per l'administració i si s'ha detectat algun incompliment, les actuacions de restauració que s'hagin dut a terme.

Seguidament, enviarà l'informe a l'administració promotora de la modalitat de participació.

3. A més, en l'àmbit local, les persones participants també poden utilitzar aquells instruments de garantia que es prevegin per la normativa municipal.

Article 47. Publicitat dels incompliments

Els diferents departaments de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic presentaran al Govern els informes de compliment de les modalitats de participació. El Govern presentarà anualment al Parlament de Catalunya tots els informes i en farà difusió pels seus canals habituals.

Les administracions locals presentaran els informes de compliment dels compromisos adquirits, elaborats per les comissions de seguiment, al ple municipal de la corporació i en faran difusió pels mitjans de comunicació locals.

Article 48. Actuació del Síndic de Greuges

1. El Síndic de Greuges ha de vetllar pel compliment de les obligacions i els drets establerts per aquesta llei, d'acord amb les funcions que té atribuïdes.

2. Les persones afectades per qualsevol incompliment dels drets i obligacions previstos per aquesta llei poden presentar una queixa al Síndic de Greuges, d'acord amb el que determina la llei reguladora d'aquesta institució.

Capítol II. Avaluació de l'aplicació de la llei

Article 49. Avaluació de les polítiques públiques de participació ciutadana

Les administracions han d'avaluar les polítiques públiques de participació, mitjançant dades quantitatives i qualitatives, que han d'incloure el perfil de participants, sempre que sigui possible.

Article 50. Subjectes i competència per avaluar la llei

1. El compliment de les obligacions de les administracions establertes per la llei resten subjectes a avaluació.

Sens perjudici de la previsió de l'apartat 2, les administracions han d'establir mecanismes d'autoavaluació i fer públics els resultats. Han d'avaluar de manera específica l'aplicació de les mesures de conciliació i inclusió de l'article 18, del capítol III del títol III i del règim de garanties establert pel títol VI.

2. La competència per a avaluar el compliment d'aquesta llei correspon al Síndic de Greuges. L'organisme avaluador ha d'establir els indicadors objectius que han de servir com a referència per a dur a terme la tasca avaluadora.

Article 51. Informe d'avaluació

El Síndic de Greuges ha d'avaluar l'aplicació d'aquesta llei en un informe anual.

L'informe ha d'avaluar de manera específica l'aplicació de les mesures de conciliació i inclusió de l'article 18, del capítol III del títol III i del règim de garanties establert pel títol VI, atenent a les queixes presentades per les persones participants i als informes de compliment de les modalitats de participació.

Disposició addicional

Les administracions locals poden desenvolupar regulacions de participació ciutadana més favorables per a l'exercici del dret de participació que les previstes per aquesta llei.

Disposició transitòria

Adaptació dels òrgans estables de participació

1. En el termini màxim de sis mesos a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els òrgans estables de participació s'adaptaran al que s'estableix a l'article 23 d'aquesta llei.
2. Els òrgans col·legiats que siguin òrgans estables de participació ciutadana s'atendran a les especificitats previstes per aquesta llei.
3. Els subjectes inclosos en l'àmbit d'aplicació han d'adaptar la seva normativa de participació ciutadana a les previsions d'aquesta llei en un termini màxim de sis mesos.

Disposició derogatòria.

1. Es deroguen els articles 40 a 56 de la Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana.
2. Es suprimeix la referència al foment de participació de la lletra *d* de l'article 1.1, de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que queda redactat de la manera següent:

"Aplicar el govern obert i la col·laboració ciutadanes".

3. Es suprimeix la referència a la llei de consultes populars no referendàries de la lletra *d* de l'article 1.1, de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que queda redactat de la manera següent:

"La informació relativa als canals de participació i els procediments participatius en tràmit, d'acord amb el que estableixen aquesta llei i la Llei de participació ciutadana, per tal de fer-ne difusió i facilitar la participació ciutadana."

4. Es deroguen els articles 66, 67 apartats 2, 3 i 4, 69 i 78.4 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, així com la resta de preceptes que total o parcialment s'oposin o contradiguin aquesta llei.

ESBORRANY

5. Resten derogades les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei.

Disposició final

Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor en el termini de vint dies a comptar de la data de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

ESBORRANY